

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 768

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 24 august 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 123 din 21 martie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală	2–4
Decizia nr. 145 din 21 martie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) liniuța întâi din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	4–6
Decizia nr. 177 din 4 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a), b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	7–9
Decizia nr. 178 din 4 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	10–11
Decizia nr. 179 din 4 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă	12–13
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
350. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Vasilica-Valentina Robu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Casei Naționale de Pensii Publice	14
351. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Teodor-Cătălin Vătafu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Muncii și Solidarității Sociale	14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.441/C. — Ordin al ministrului justiției privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna	15
★	
Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 123

din 21 martie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 12 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 13.916/299/2018/a9, **Judecătoria Sectorului 1 București — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) lit. a) teza întâi din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată din oficiu într-o cauză având ca obiect verificarea legalității și temeiniciei măsurii arestării preventive privind pe inculpatul trimis în judecată, în stare de arest preventiv, cercetat sub aspectul săvârșirii unor infracțiuni comise asupra unui membru de familie.

8. Prin Încheierea nr. 43 din 5 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 769/107/2019/a6, **Tribunalul Alba — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Sanda-Ioana Mailat într-o cauză în care autoarea a fost trimisă în judecată, în stare de arest preventiv, pentru săvârșirea unei infracțiuni comise asupra unui membru de familie.

9. Prin Încheierea din 23 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.784/30/2020/a1.3, **Tribunalul Timiș — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) lit. a) teza întâi din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Evelyn Guarnieri într-o cauză având ca obiect verificarea legalității și temeiniciei măsurii arestării preventive privind pe inculpata-autoare a excepției de neconstituționalitate, trimisă în judecată, în stare de arest preventiv, cercetată sub aspectul săvârșirii unei infracțiuni comise asupra unui membru de familie.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autoarele acesteia susțin, în esență, că norma procesual penală criticată, contrar dispozițiilor constituționale și convenționale invocate, nu reglementează faptul că arestul la domiciliu se poate dispune cu privire la inculpatul față de care există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit o infracțiune asupra unui membru de familie cu care acesta nu locuiește. Din această perspectivă, consideră că norma criticată ar trebui să reglementeze cu privire la conviețuirea efectivă, iar nu să instituie prezumția absolută că membrii de familie conviețuiesc. În opinia autoarelor, legiuitorul trebuie să creeze premisa beneficiului măsurii, urmând ca judecătorul care o dispune să analizeze condițiile de fond necesare.

11. **Tribunalul Alba — Secția penală** consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, normele procesual penale fiind contrare dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție. Totodată, reține că membrii familiei nu beneficiază de drepturi și libertăți exprese, suplimentare celor de care se bucură și beneficiază toți cetățenii. Observă că, prin art. 48 — „Familia” din Constituție, se reglementează doar condițiile în care se întemeiază familia, nefiind prevăzute alte drepturi în favoarea acesteia și a membrilor ei. Ori, câtă vreme familia și membrii acesteia nu beneficiază de drepturi și libertăți suplimentare prin Constituție, este evident că aceștia au aceleași drepturi și libertăți ca și ceilalți cetățeni. De asemenea, consideră că normele procesual penale criticate îngrădesc libertatea magistratului de a dispune luarea măsurilor necesare în cauza

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) lit. a) teza întâi din Codul de procedură penală, ridicată, din oficiu, de Judecătoria Sectorului 1 București — Secția penală în Dosarul nr. 13.916/299/2018/a9 al acestei instanțe și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.805D/2019.

2. La apelul nominal lipsește partea, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 3.033D/2019 și nr. 1.616D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Sanda-Ioana Mailat în Dosarul nr. 769/107/2019/a6 al Tribunalului Alba — Secția penală, respectiv de Evelyn Guarnieri în Dosarul nr. 2.784/30/2020/a1.3 al Tribunalului Timiș — Secția penală.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că, în Dosarul Curții nr. 1.616D/2020, s-a prezentat doamna Anca-Crina Iliescu, interpret autorizat de limba italiană, pentru a asigura traducerea pentru autoarea excepției, Evelyn Guarnieri, pe parcursul soluționării excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor, iar reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 3.033D/2019 și nr. 1.616D/2020 la Dosarul nr. 1.805D/2019, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Apreciază că soluția legislativă criticată este clară, precisă și previzibilă, reținând, totodată, că art. 218 alin. (3) din Codul de procedură penală stabilește două impedimente în ceea ce privește dispunerea măsurii arestului la domiciliu. Subliniază că măsura arestului la domiciliu poate fi dispusă de către instanța de judecată după verificarea condițiilor prevăzute expres de lege, apreciind, totodată, că acestea din urmă trebuie coroborate cu dispozițiile art. 126 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

pe care o instrumentează și sunt, totodată, în antiteză cu alin. (2) al aceluiași articol din același act normativ. Reține că arestul la domiciliu nu vizează domiciliul propriu-zis al inculpatului (domiciliul din actul de identitate), ci o locuință unde acesta poate executa măsura, iar, pentru situația în care această locuință este deținută de o terță persoană, măsura arestului la domiciliu presupune acordul terțului.

12. **Tribunalul Timiș — Secția penală** consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, reține că dispozițiile art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală prevăd că măsura arestului la domiciliu nu poate fi dispusă cu privire la inculpatul față de care există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit o infracțiune asupra unui membru de familie, fără a se diferenția dacă, în astfel de situații, inculpatul locuiește efectiv sau nu împreună cu membrul de familie, persoană vătămată. Arată că prin „imobil unde se execută arestul la domiciliu” se înțelege imobilul unde inculpatul locuiește efectiv. Arată că, în doctrină, s-a reținut că scopul instituirii interdicției legale de a se dispune măsura arestului la domiciliu, dacă suspiciunea rezonabilă vizează comiterea de către inculpat a unei infracțiuni asupra unui membru de familie, nu este dat de gravitatea faptelor de care este acuzat inculpatul, ci de necesitatea asigurării protecției membrilor de familie și evitarea riscului comiterii unor noi infracțiuni față de aceștia, pornindu-se de la prezumția legală relativă că inculpatul și membrii săi de familie au același domiciliu. Interdicția de dispunere a măsurii arestului preventiv raportat la subiectul pasiv al infracțiunii, în ipoteza relevată anterior, este de natură a încălca dispozițiile art. 16 din Constituție, prin realizarea unei diferențe de tratament juridic între persoana față de care s-a pus în mișcare acțiunea penală pentru o infracțiune împotriva vieții sau a integrității fizice ori psihice a unui subiect pasiv care nu are calitatea de membru de familie, în sensul conferit de dispozițiile art. 177 din Codul penal, și persoana față de care s-a pus în mișcare acțiunea penală pentru o infracțiune împotriva unui membru de familie, respectiv o infracțiune contra vieții sau a integrității fizice ori psihice îndreptată împotriva unui subiect pasiv care are calitatea de membru de familie, însă nu locuiește efectiv împreună cu inculpatul.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală, în forma anterioară modificării acestora prin art. 43 pct. 2 din titlul II al Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 18 mai 2021, întrucât acestea au produs efecte în cauzele în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate. Normele procesual penale criticate au următorul conținut: „(3) *Măsura nu poate fi dispusă cu privire la inculpatul față de care există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit o infracțiune asupra unui membru de familie [...].*”

17. Autoarele excepției de neconstituționalitate invocă atât dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 referitor la accesul liber la justiție, ale art. 23 privind libertatea individuală, ale art. 24 privind dreptul la apărare și ale art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, cât și prevederile art. 20 alin. (2) din Legea fundamentală privind tratatele internaționale privind drepturile omului, cu referire la art. 5 paragraful 1 lit. c) și paragraful 3 privind dreptul la libertate și la siguranță și la art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autoarele acesteia nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci solicită, în realitate, modificarea normelor procesual penale criticate, în sensul de a reglementa posibilitatea dispunerii măsurii arestului la domiciliu cu privire la inculpatul față de care există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit o infracțiune asupra unui membru de familie *cu care acesta nu locuiește*. O asemenea solicitare nu intră, însă, în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului, și, prin urmare, nu are competența de a cenzura o eventuală redactare defectuoasă a textului legal criticat și nici de a face propuneri *de lege ferenda*.

19. Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa faptul că nu își poate asuma rolul de a crea, de a abroga sau de a modifica o normă juridică spre a îndeplini rolul de legislator pozitiv (în acest sens Decizia nr. 188 din 31 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 12 iunie 2015, paragraful 14, Decizia nr. 609 din 28 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 881 din 9 noiembrie 2017, paragraful 15, Decizia nr. 640 din 15 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1036 din 24 decembrie 2019, paragraful 14, Decizia nr. 824 din 12 decembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 10 martie 2020, paragraful 13, Decizia nr. 191 din 28 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 692 din 3 august 2020, paragraful 13, Decizia nr. 245 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 27 iulie 2020, paragraful 15, Decizia nr. 515 din 30 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 17 august 2020, paragraful 13, și Decizia nr. 213 din 7 aprilie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 26 septembrie 2022, paragraful 12). Cu alte cuvinte, deși susținerile autoarelor excepției cu privire la dispunerea măsurii preventive a arestului la domiciliu, în ipoteza invocată, ar putea fi întemeiate cât privește inculpatul față de care există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit o infracțiune asupra unui membru de familie cu care acesta nu locuiește, critica de neconstituționalitate nu poate fi reținută. Modificarea conținutului unei norme juridice, în sensul adaptării ei la realitățile sociale, este o prerogativă exclusivă a autorității legislative, în lumina dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit căroră „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*”. Curtea Constituțională, potrivit competenței sale înscrise în art. 146 din Constituție și în Legea nr. 47/1992, verifică, în cadrul controlului de constituționalitate a legilor, conformitatea acestora cu dispozițiile constituționale, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului. De aceea, Curtea Constituțională nu se poate substitui Parlamentului pentru modificarea dispozițiilor art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală, în sensul de a aprecia dacă acestea corespund realităților sociale existente la un moment dat, respectiv dacă inculpatul față de care există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit o infracțiune asupra unui membru de

familie are posibilitatea de a locui sau nu în același domiciliu cu persoana vătămată — membru de familie.

20. De altfel, Curtea constată că, ulterior sesizării cu prezenta excepție de neconstituționalitate, legiuitorul a intervenit și a modificat art. 218 alin. (3) din Codul de procedură penală, potrivit celor solicitate de autoarele excepției, prin art. 43 pct. 2 din titlul II al Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 18 mai 2021, în sensul că „Măsura nu poate fi dispusă cu privire la inculpatul față de care există suspiciunea rezonabilă

că a săvârșit o infracțiune asupra unui membru de familie cu care acesta locuiește, cu privire la inculpatul care locuiește cu persoanele prevăzute la art. 221 alin. (2) lit. b) ori cu privire la persoana cercetată sau condamnată pentru infracțiunea de evadare”. Per a contrario, măsura arestului la domiciliu poate fi dispusă dacă inculpatul față de care există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit o infracțiune asupra unui membru de familie nu locuiește cu acesta din urmă.

21. Având în vedere cele reținute anterior, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (3) teza întâi din Codul de procedură penală, excepție ridicată, din oficiu, de Judecătoria Sectorului 1 București — Secția penală în Dosarul nr. 13.916/299/2018/a9 al acestei instanțe, de Sanda-Ioana Mailat în Dosarul nr. 769/107/2019/a6 al Tribunalului Alba — Secția penală și de Evelyn Guarnieri în Dosarul nr. 2.784/30/2020/a1.3 al Tribunalului Timiș — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 1 București — Secția penală, Tribunalului Alba — Secția penală și Tribunalului Timiș — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 martie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 145

din 21 martie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) liniuța întâi din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina-Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, excepție ridicată de Ioan Uțiu în Dosarul nr. 25.190/211/2016 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 169D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Curtea acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, arătând că Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor constituie dreptul comun în ceea ce privește individualizarea sancțiunilor contravenționale. Legea nr. 50/1991 este o lege specială care face trimitere la legea generală, în condițiile în care nu cuprinde alte prevederi derogatorii de la aceasta, astfel că în speță va fi aplicabilă legea generală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 8 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 25.190/211/2016, **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 26 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții**. Excepția a fost ridicată de Ioan Uțiu într-o cauză având ca obiect apelul împotriva sentinței civile prin care a fost respinsă plângerea împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de art. 26

alin. (1) lit. a) din Legea nr. 50/1991, respectiv executarea totală ori parțială fără autorizație a unei construcții — contravenție sancționată potrivit art. 26 alin. (2) liniuța întâi din Legea nr. 50/1991.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 reglementează cu privire la modul în care se analizează proporționalitatea unei sancțiuni, respectiv împrejurările în care a fost săvârșită fapta, modul și mijloacele de săvârșire a acesteia, scopul urmărit, urmarea produsă, precum și circumstanțele personale ale contravenientului. Spre deosebire de art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, textul criticat nu reglementează criteriile de individualizare a amenzii, deși sancțiunea cu amenda poate varia între 1.000—100.000 lei. Având în vedere diferența semnificativă dintre minimul și maximul amenzii, ar fi trebuit ca legiuitorul să prevadă criterii în baza cărora agentul constatat să stabilească cuantumul amenzii aplicabile, respectiv în baza cărora contravenientul să poată prevedea care vor fi consecințele încălcării prevederilor Legii nr. 50/1991. Întrucât art. 26 alin. (2) liniuța întâi din Legea nr. 50/1991 nu reglementează criteriile de individualizare a amenzii, acesta nu este accesibil și previzibil, având o redactare defectuoasă, generatoare de confuzii și incertitudini, aducând atingere principiului securității juridice prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție.

6. Se mai susține că principiul proporționalității exprimă ideea necesității realizării unui echilibru just și rațional între relațiile provenind din raportul de putere dintre particular și stat. Proporționalitatea este un mecanism juridic pentru a cuantifica legalitatea ingerinței în drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, conferind totodată efect și principiului nediscriminării, reglementat de art. 16 alin. (1) din Constituție. Nerespectarea principiului proporționalității rezultă din tratamentul sancționator diferit aplicat în situații similare în lipsa reglementării unor criterii obiective în baza cărora să se stabilească gravitatea faptei, respectiv amenda ce va fi aplicată. Astfel, în lipsa unor criterii de individualizare a sancțiunii, pentru o faptă contravențională de o gravitate mai mică poate fi aplicat un regim sancționator specific unei fapte contravenționale ce comportă un pericol social mult mai ridicat. În acest caz cetățenii nu mai sunt egali în fața legii și a autorităților publice, unii fiind discriminați și alții privilegiați.

7. **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât principiile constituționale pretins încălcate nu au legătură cu modul de individualizare a sancțiunii amenzii contravenționale prevăzute la articolul criticat.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, așa cum rezultă din încheierea de sesizare a Curții Constituționale, îl constituie prevederile art. 26 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind

autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004. În realitate, din examinarea notelor scrise depuse de autorul excepției, rezultă că sancțiunea aplicată este cea prevăzută de art. 26 alin. (2) liniuța întâi din Legea nr. 50/1991, astfel încât Curtea Constituțională reține ca obiect al excepției aceste dispoziții, care are următorul cuprins:

— Art. 26 alin. (2) liniuța a întâi din Legea nr. 50/1991: „*Contravențiile prevăzute la alin. (1), săvârșite de persoanele fizice sau juridice, se sancționează cu amendă după cum urmează: — de la 1.000 lei la 100.000 lei, cele prevăzute la lit. a);*”

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 53 alin. (2) referitor la restrângerea unor drepturi sau a unor libertăți.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, în jurisprudența sa, a reținut că Legea nr. 50/1991 reglementează condițiile în care trebuie să aibă loc executarea lucrărilor de construcții, stabilind în sarcina deținătorului titlului de proprietate asupra unui imobil — teren și/sau construcții — anumite obligații ce derivă din necesitatea protejării interesului general pe care urbanismul și amenajarea teritoriului, precum și securitatea și siguranța în construcții îl reprezintă.

14. Curtea a mai reținut că obligația obținerii autorizației de construcție a cărei neîndeplinire atrage răspunderea celor care nu o respectă protejează drepturile și libertățile celorlalte persoane, iar activitatea de edificare a construcțiilor de orice natură trebuie să se supună rigorilor legii. De asemenea, obligația obținerii autorizației de construcție are drept scop prevenirea consecințelor negative în cazul unor construcții necorespunzătoare, astfel încât îndeplinirea acesteia are în vedere prevenirea consecințelor unor sinistre în cazul executării unor construcții necorespunzătoare, ceea ce justifică reglementarea restrictivă, prin Legea nr. 50/1991, a autorizării executării lucrărilor de construcții. Așa fiind, amplasarea, proiectarea, executarea și funcționarea construcțiilor sunt operațiuni care trebuie să respecte planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și anumite standarde de calitate și siguranță (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 4 din 18 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 23 martie 2005, Decizia nr. 409 din 14 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 709 din 5 august 2005, Decizia nr. 1.348 din 19 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 847 din 17 decembrie 2010, Decizia nr. 936 din 7 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 25 august 2011, și Decizia nr. 383 din 8 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 8 octombrie 2021, paragrafele 17, 19 și 20).

15. Referitor la critica autorului excepției privind încălcarea principiului securității juridice prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție prin nereglementarea în textul de lege criticat a unor criterii de individualizare a amenzii, Curtea observă că aceasta nu poate fi primită. Astfel, în ceea ce privește reglementarea contravențiilor la regimul executării lucrărilor de construcții, Legea nr. 50/1991 reprezintă o lege specială în raport cu Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, care reprezintă legea generală. Această concluzie rezultă în mod evident din prevederile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit cărora caracterul special al unei reglementări se determină în funcție de obiectul acesteia, circumstanțiat la anumite categorii de situații, și de specificul soluțiilor legislative pe care le instituie (a se vedea, *ad similibet*, Decizia nr. 383 din 8 iunie 2021, precitată, paragraful 18).

16. În aceste condiții, Curtea reține că nu poate fi primită critica autorului, deoarece în cauză sunt aplicabile art. 5 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit cărora sancțiunea se aplică în limitele prevăzute de actul normativ și trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținându-se seama de împrejurările în care a fost săvârșită fapta, de modul și mijloacele de săvârșire a acesteia, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului și de celelalte date înscrise în procesul-verbal.

17. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În acest sens, Curtea a constatat că, în principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea în acest sens Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

18. Totodată, prin Decizia nr. 772 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 3 mai 2017, paragrafele 22 și 23, Curtea Constituțională s-a referit la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, și Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi SRL și alții împotriva Italiei*,

paragraful 109). Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor.

19. Aplicând aceste considerente în cauza de față, Curtea reține că rămâne în sarcina instanțelor de judecată să aprecieze asupra proporționalității sancțiunii având în vedere criteriile de individualizare a amenzii stabilite prin art. 5 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

20. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 din Constituție, Curtea constată că, în jurisprudența sa, a statuat că principiul egalității nu înseamnă uniformitate, astfel că unor situații egale trebuie să le corespundă un tratament egal, iar la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Încălcarea principiului egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără a exista o motivare obiectivă și rezonabilă (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.006 din 27 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 1 februarie 2013, sau Decizia nr. 256 din 17 iunie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 134 din 2 aprilie 1998).

21. Aplicând aceste considerente la cauza de față, Curtea reține că textul de lege criticat nu instituie diferențieri pe criterii arbitrare, ci este deopotrivă aplicabil tuturor persoanelor care săvârșesc contravențiile prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 50/1991. În interiorul acestei categorii de persoane, niciun individ nu se bucură de un regim mai favorabil față de alte persoane care au săvârșit același tip de contravenție.

22. Referitor la dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, Curtea constată că acestea nu au incidență în cauză, nefiind aplicabilă ipoteza prevăzută de normele constituționale invocate, deoarece prevederile criticate nu reglementează cu privire la restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale, astfel cum sunt prevăzute în capitolul II — *Drepturile și libertățile fundamentale* din titlul II — *Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale* din Constituție (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 267 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 25 august 2020). Prin urmare, nu se poate proceda la un examen de proporționalitate în sensul art. 53 din Constituție.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Uțiu în Dosarul nr. 25.190/211/2016 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 26 alin. (2) liniuța întâi din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 martie 2023.

Definitivă și general obligatorie.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina-Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 177

din 4 aprilie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a), b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a), b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Ștefan Dezsi în Dosarul nr. 345/323/2018 al Judecătoria Târnăveni. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.415D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, concretizată, spre exemplu, prin Decizia nr. 730 din 20 noiembrie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea civilă din 25 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 345/323/2018, **Judecătoria Târnăveni a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a), b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Ștefan Dezsi într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de natură succesorală.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile criticate sunt neconstituționale, deoarece impun persoanelor care formulează cereri privind stabilirea masei succesorală să plătească o taxă de timbru raportată la valoarea totală a masei succesorală partajabile, neavându-se în vedere cota sau valoarea efectiv solicitată prin cererea de chemare în judecată. Arată că astfel se poate ajunge în situații în care justițiabilii care au o cotă mică dintr-o universalitate mai însemnată ca valoare să fie în imposibilitatea de a achita taxa judiciară de timbru calculată la valoarea totală

a masei partajabile sau chiar ca valoarea acestei taxe să fie mai mare decât pretențiile reclamantului. Chiar dacă accesul la justiție nu înseamnă caracterul gratuit al acesteia și poate fi condiționat de plata unor taxe, atunci când aceste taxe devin exorbitante, depășind posibilitățile de plată ale justițiabilului, sau cuantumul acestora poate fi chiar mai mare decât valoarea pretențiilor, autorul excepției consideră că în această împrejurare se limitează dreptul de acces la justiție, iar dreptul la moștenire și dreptul de proprietate nu mai sunt garantate efectiv. Învederează că prin stabilirea unor taxe exagerate statul nu păstrează un echilibru just între interesul său și cel al justițiabilului, iar în situația de față garantarea dreptului de proprietate și a dreptului de moștenire rămâne pur teoretică, întrucât justițiabilul este împiedicat să își exercite aceste drepturi din motive financiare. Apreciază că scutirea sau eșalonarea plății taxei judiciare de timbru nu reprezintă o soluție eficientă pentru remedierea acestei probleme, întrucât prin aceste proceduri nu se elimină dezechilibrul creat prin modul de stabilire a taxei judiciare de timbru. Susține că reglementarea actuală a taxelor judiciare de timbru în materia cererilor privind partajul și a altor cereri în materie succesorală, aflate în strânsă legătură cu acestea, sunt vădit prohibitive în privința accesului la justiție, neexistând un echilibru proporțional între interesul urmărit de stat prin impunerea taxei judiciare de timbru și limitarea pe care o aduce dreptului de acces la justiție. De asemenea, apreciază că nu se justifică timbrarea separată a cererilor pentru stabilirea calității de moștenitor și a masei partajabile, deoarece acestea reprezintă operațiuni absolut necesare soluționării cererii de partaj.

6. **Judecătoria Târnăveni** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale prin care s-a reținut că accesul liber la justiție nu echivalează cu gratuitatea serviciului prestat de instanțele judecătorești, regula fiind cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor, care are deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru fixe sau calculate la valoare în funcție de obiectul litigiului. Instanța subliniază că stabilirea modalității de plată a taxelor judiciare de timbru, ca de altfel și a cuantumului lor este o opțiune a legiuitorului, ce ține de politica legislativă fiscală.

7. Instanța de judecată învederează că taxa judiciară de timbru în materia partajului succesoral nu este datorată pentru dobândirea unui bun, ci în vederea realizării actului de justiție, în acest sens fiind și dispozițiile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, potrivit cărora taxele judiciare de timbru sunt datorate de către toate persoanele fizice și juridice și reprezintă plata serviciilor prestate de către instanțele

juducătorești, precum și de către Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Textul de lege criticat stabilește, în mod clar, care sunt taxele ce trebuie achitate în materia cererilor de partaj, justițiabilul având posibilitatea, tocmai ca o garanție a liberului acces la justiție, ca în situația în care acestea sunt împovărătoare și nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale să solicite acordarea ajutorului public judiciar, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, precum și scutiri sau eșalonări, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost formulat prin notele scrise depuse la dosarul cauzei, vizează dispozițiile art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, însă instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a), b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, drept care Curtea apreciază că se impun anumite precizări, în vederea clarificării obiectului sesizării.

12. În acest sens, cu ocazia deliberării asupra cererii de sesizare a Curții Constituționale, având în vedere caracterul interpretabil al concluziilor formulate de avocatul autorului excepției, Judecătoria Târnăveni a dispus repunerea pe rol a cauzei pentru a clarifica dacă acesta a înțeles să sesizeze Curtea Constituțională cu privire la dispozițiile art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 sau la dispozițiile actuale din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, referitoare la taxa judiciară de timbru datorată pentru cererile de dezbatere succesorală și partaj judiciar. În acest context, la termenul de judecată din 21 mai 2019, avocatul a precizat că invocă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a), b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

13. Prin urmare, având în vedere cele mai sus menționate, obiectul excepției de neconstituționalitate, asupra căruia Curtea urmează a se pronunța, îl constituie dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a), b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „*Cererile în materia partajului judiciar se taxează astfel:*

a) *stabilirea bunurilor supuse împărțelii — 3% din valoarea acestora;*

b) *stabilirea calității de coproprietar și stabilirea cotei-părți ce se cuvine fiecărui coproprietar — 50 lei pentru fiecare coproprietar; [...]*

f) *cererea de partaj propriu-zis, indiferent de modalitatea de realizare a acestuia — 3% din valoarea masei partajabile.”*

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, aceste dispoziții contravin normelor constituționale ale art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 46 privind dreptul de moștenire, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 56 alin. (2) privind justa așezare a sarcinilor fiscale.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile criticate în speță au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 41 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 26 februarie 2015, Decizia nr. 673 din 20 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 7 ianuarie 2016, Decizia nr. 410 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 750 din 30 august 2018, Decizia nr. 730 din 20 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 152 din 26 februarie 2019, sau Decizia nr. 584 din 14 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 124 din 5 februarie 2021, decizii prin care Curtea a statuat în sensul constituționalității reglementării criticate.

16. Prin jurisprudența precitată, Curtea a statuat că legiuitorul are deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru fixe sau calculate la valoare în funcție de obiectul litigiului. Stabilirea modalității de plată a taxelor judiciare de timbru, ca de altfel și a cuantumului lor este o opțiune a legiuitorului, ce ține de politica legislativă fiscală. Atât obligația de plată a taxelor judiciare, cât și excepțiile stabilite de lege se aplică deopotrivă tuturor cetățenilor aflați în situații identice, precum și tuturor litigiilor de aceeași natură, neexistând discriminări sau privilegii.

17. Prin Decizia nr. 465 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 7 septembrie 2016, paragraful 22, Curtea a reținut că, potrivit art. 104 alin. (1) din Codul de procedură civilă, „*în cererile având ca obiect un drept de proprietate sau alte drepturi reale asupra unui imobil, valoarea lor se determină în funcție de valoarea impozabilă, stabilită potrivit legislației fiscale*”. Curtea a constatat, de asemenea, că, prin Decizia nr. 32 din 9 iunie 2008, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiunile Unite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2008, instanța supremă, soluționând un recurs în interesul legii, a caracterizat raportul dintre beneficiarul serviciului public al justiției și instanța de judecată după cum urmează: obligația de plată a taxelor judiciare de timbru este o obligație fiscală și este prevăzută de legea specială numai în

sarcina celor care apelează la justiție. Între beneficiarul serviciului public al justiției și instanța de judecată se stabilește un raport de drept financiar, caracterizat prin relația de subordonare a părților. Plătitorul taxei judiciare de timbru se află într-un raport de autoritate cu instanța de judecată, separat și distinct de raportul juridic pe care îl are cu partea cu care se judecă și care este, de regulă, unul de drept privat, procesul civil debutând numai în măsura în care obligația de plată a taxei judiciare de timbru a fost executată.

18. Referitor la critica de neconstituționalitate privind încălcarea accesului liber la justiție, prin Decizia nr. 41 din 3 februarie 2015, precitată, Curtea Constituțională a reținut că art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 preia, în esență, în ceea ce privește modul de taxare a cererilor în materia partajului judiciar, reglementarea cuprinsă inițial în art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, lege abrogată prin art. 58 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013. Curtea a constatat că aceste prevederi de lege au mai făcut, în repetate rânduri, obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 832 din 11 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 7 decembrie 2012), și a reținut că accesul liber la justiție nu echivalează cu gratuitatea serviciului prestat de instanțele judecătorești, legiuitorul având deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru fixe sau calculate la valoare în funcție de obiectul litigiului. Nicio dispoziție constituțională nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor.

19. În ceea ce privește critica potrivit căreia prin stabilirea unor taxe exagerate statul nu păstrează un echilibru just între interesul său și cel al justițiabilului, astfel că garantarea dreptului

de proprietate și a dreptului de moștenire rămâne pur teoretică, justițiabilul fiind împiedicat să își exercite aceste drepturi din motive financiare, prin Decizia nr. 41 din 3 februarie 2015, mai sus menționată, Curtea a subliniat că taxa judiciară de timbru în materia partajului nu este datorată pentru dobândirea unui bun, ci în vederea realizării actului de justiție, în acest sens fiind prevederile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, potrivit cărora taxele judiciare de timbru sunt datorate de către toate persoanele fizice și juridice și reprezintă plata serviciilor prestate de către instanțele judecătorești, precum și de către Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

20. Prin Decizia nr. 730 din 20 noiembrie 2018, paragraful 16, Curtea a subliniat că textul de lege criticat stabilește, în mod clar, care sunt taxele ce trebuie achitate în materia cererilor de partaj, justițiabilul având posibilitatea, tocmai ca o garanție a accesului liber la justiție, ca, în situația în care acestea sunt împovărătoare și nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale, să solicite acordarea ajutorului public judiciar. Astfel, prin art. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, legiuitorul a instituit posibilitatea ca persoanele fizice să poată beneficia de scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare.

21. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

22. Referitor la dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, Curtea reține că acestea nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, nu este aplicabilă ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ștefan Dezsi în Dosarul nr. 345/323/2018 al Judecătoriei Târnăveni și constată că dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a), b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Târnăveni și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 aprilie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 178

din 4 aprilie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, excepție ridicată de Gheorghe Bena în Dosarul nr. 1.108/298/2019 al Judecătoriei Sebeș. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.599D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, concretizată, spre exemplu, prin Decizia nr. 510 din 13 iulie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Sentința civilă nr. 738 din 18 iulie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.108/298/2019, **Judecătoria Sebeș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Gheorghe Bena într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii formulate împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că stabilirea competenței exclusive de soluționare, în toate cazurile, în favoarea judecătoriei în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția contravine dispozițiilor constituționale privind accesul liber la justiție, petentului fiindu-i practic imposibil să își exercite efectiv acest drept, în condițiile în care pentru exercitarea sa sunt uneori necesare cheltuieli însemnate cu desfășurarea procesului, începând cu depunerea plângerii contravenționale, prezentarea la fiecare termen în fața judecătoriei în a cărei rază de

competență s-a săvârșit presupusa faptă contravențională, susținerea eventualelor cheltuieli de deplasare și cazare a martorilor, exercitarea căii de atac. Mai mult, în cazul contravențiilor rutiere care prevăd, ca măsură complementară, suspendarea exercitării dreptului de a conduce, pentru recuperarea permisului de conducere se impune obținerea unui certificat de grefă care să ateste formularea plângerii contravenționale, ceea ce necesită, de asemenea, deplasarea efectivă la instanță în vederea obținerii acestuia și apoi deplasarea la sediul teritorial al poliției din care face parte agentul constatator pentru recuperarea permisului, în condițiile în care formularea plângerii contravenționale suspendă executarea sancțiunilor, atât principală, cât și complementare. Apreciază, astfel, că este îngreunat dreptul de acces liber la justiție al contravenientului, în condițiile în care atât resursele materiale, cât și cele psihice ale unui contravenient sunt aproape imposibil de suportat, fiind restricționat, totodată, și dreptul la un proces echitabil, în condițiile în care o alternativă de soluționare a litigiului de către o altă instanță de judecată competentă teritorial nu există.

6. **Judecătoria Sebeș** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, concretizată, spre exemplu, prin Decizia nr. 882 din 15 decembrie 2015 și Decizia nr. 8 din 17 ianuarie 2017.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 32 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, potrivit

căroră „Plângerea se depune la judecătoria în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția.”

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, aceste dispoziții contravin normelor constituționale ale art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile criticate în speță au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare și prin raportare la aceleași norme din Legea fundamentală ca și în prezenta cauză, în acest sens fiind, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 276 din 23 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 593 din 18 iulie 2019, Decizia nr. 199 din 28 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 6 iulie 2020, Decizia nr. 510 din 13 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 3 martie 2022, sau Decizia nr. 727 din 2 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 5 iulie 2022, decizii prin care Curtea a statuat în sensul constituționalității acestora.

13. Prin jurisprudența precitată (a se vedea Decizia nr. 727 din 2 noiembrie 2021, paragrafele 17—19), Curtea a statuat că dispozițiile criticate instituie norme de procedură privind soluționarea plângerii formulate împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, și anume ca instanța competentă să soluționeze plângerea, această modalitate de reglementare reprezentând opțiunea legiuitorului, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție. În vederea administrării cu celeritate a probelor strânse de lucrătorii poliției rutiere, s-a stabilit competența de soluționare a cauzei de către judecătoria în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția, ceea ce, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, are drept consecință respectarea accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil. Astfel, stabilirea competenței teritoriale unice a instanței de judecată pentru soluționarea plângerii formulate împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a

unei/unor contravenții privind circulația pe drumurile publice are în vedere aplicarea unui criteriu general și obiectiv, respectiv cel al locului unde a fost săvârșită și constatată contravenția, ceea ce este pe deplin justificat și rezonabil în considerarea specificului acestei categorii de contravenții, și anume mobilitatea sau starea de tranzit în care se află persoanele care circulă pe drumurile publice și care trebuie să respecte aceleași reguli de circulație prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (a se vedea Decizia nr. 276 din 23 aprilie 2019, precitată, paragraful 19). Curtea a mai observat că stabilirea competenței judecătoriai în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția de a soluționa plângerea împotriva procesului-verbal conduce la facilitarea administrării probelor, spre exemplu, administrarea probei cu martorii aflați la locul săvârșirii faptei. Dacă procesul s-ar desfășura la instanța în circumscripția căreia domiciliază contravenientul, această probă ar fi mai dificil de administrat.

14. Prin Decizia nr. 276 din 23 aprilie 2019, precitată, paragraful 21, Curtea a constatat că dispozițiile art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 nu îngrădesc dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, ci instituie norme de procedură privind soluționarea plângerii formulate împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, iar o atare modalitate de reglementare reprezintă opțiunea legiuitorului, în conformitate cu art. 126 alin. (2) din Constituție, exprimând chiar o aplicare a principiului *specialia generalibus derogant*. Prin reglementarea criticată legiuitorul nu a înțeles să limiteze controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, ci să asigure un climat de ordine, indispensabil exercitării, în condiții optime, a acestor drepturi constituționale.

15. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

16. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Bena în Dosarul nr. 1.108/298/2019 al Judecătoriai Sebeș și constată că dispozițiile art. 32 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriai Sebeș și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 aprilie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 179

din 4 aprilie 2023

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (3)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată de Evdalian Claudiu Simoiu în Dosarul nr. 14.383/215/2018/a3 al Judecătoriei Craiova — Secția civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.838D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, concretizată prin Decizia nr. 156 din 17 martie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 27 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 14.383/215/2018/a3, **Judecătoria Craiova — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Evdalian Claudiu Simoiu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de acordare a ajutorului public judiciar sub forma scutirii, reducerii plății taxei judiciare de timbru.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține, în esență, că prin pragul impus de legiuitor în cuprinsul dispozițiilor criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 îi este blocat accesul la justiție pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor sale legitime. În acest context, apreciază că reglementarea criticată este în contradicție cu toate tratatele internaționale la care România a aderat și pe care le-a ratificat.

6. **Judecătoria Craiova — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, pe de o parte, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 vizează îmbunătățirea accesului la justiție, iar, pe de altă parte, art. 8 alin. (3) din aceeași ordonanță de urgență instituie posibilitatea acordării ajutorului public judiciar și în alte situații decât cele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) din același act normativ.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 8 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 24 octombrie 2008, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „(1) Beneficiază de ajutor public judiciar în formele prevăzute la art. 6 persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 300 lei. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se avansează în întregime de către stat. [...]”

(3) **Ajutorul public judiciar se poate acorda și în alte situații, proporțional cu nevoile solicitantului, în cazul în care costurile certe sau estimate ale procesului sunt de natură să îi limiteze accesul efectiv la justiție, inclusiv din cauza diferențelor de cost al vieții dintre statul membru în care acesta își are domiciliul sau reședința obișnuită și cel din România.**”

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile criticate contravin normelor constituționale ale art. 21 alin. (1), (2) și (3) privind accesul liber la justiție, coroborate cu cele ale art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un proces echitabil.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile criticate au mai constituit în numeroase rânduri obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare și prin raportare la aceleași dispoziții din Legea fundamentală, în acest sens fiind, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 713 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 23 decembrie 2015, Decizia nr. 73 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 21 iunie 2017, Decizia nr. 773 din 29 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 14 iunie 2019, Decizia nr. 799 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 15 martie 2019, Decizia nr. 13 din 15 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 252 din 2 aprilie 2019, Decizia nr. 96 din 16 februarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 512 din 17 mai 2021, sau Decizia nr. 156 din

17 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 20 iunie 2022. Prin aceste decizii Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate, reținând că dispozițiile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 conțin elementele necesare identificării practice a situațiilor în care se poate acorda ajutorul public judiciar în materie civilă.

13. Prin jurisprudența precitată, instanța de contencios constituțional a reținut că dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reglementează criteriile în funcție de care beneficiul de ajutor public judiciar, în formele prevăzute la art. 6 din aceasta, se avansează de către stat, fie în întregime, fie în proporție de 50%. De asemenea, alin. (3) al aceluiași articol are în vedere și alte cazuri în care ajutorul public judiciar se poate acorda, proporțional cu nevoile solicitantului, în ipoteza acestei norme fiind prevăzută și situația în care există diferențe de cost al vieții dintre statul membru în care solicitantul își are domiciliul sau reședința obișnuită și cel din România, diferențe de natură să îi limiteze accesul efectiv la justiție (a se vedea în acest sens Decizia nr. 1.610 din 26 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 21 din 12 ianuarie 2010).

14. Totodată, prin Decizia nr. 39 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 26 februarie 2015, paragrafele 15—17, menținând jurisprudența sa anterioară în materie, Curtea a observat că dispozițiile art. 7 și 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 stabilesc acordarea unui ajutor public judiciar, în formele prevăzute de lege, acelor persoane care îndeplinesc condițiile legale, reținând că aceasta reprezintă opțiunea legiuitorului, care stabilește, astfel, sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului. În acest context, Curtea a amintit că prin Hotărârea din 19 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kreuz împotriva Poloniei*, paragraful 59, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dreptul efectiv de acces la un tribunal nu înseamnă, însă, un drept necondiționat de a obține un ajutor judiciar gratuit din partea statului în materie civilă și nici dreptul la o procedură gratuită în această materie.

15. Curtea a învederat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă o garanție suplimentară a accesului efectiv la justiție, fiind adoptată pentru îmbunătățirea accesului la justiție și acordarea sprijinului din partea statului persoanelor care sunt parte într-un litigiu și se află într-o dificultate materială. Astfel, prin Decizia nr. 69 din 18 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 249 din 4 aprilie 2016, paragraful 16, Curtea a reținut că prin art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 sunt stabilite categoriile de venituri cu caracter periodic care se iau în calcul

pentru determinarea venitului mediu net lunar pe membru de familie, precum și sumele datorate în mod periodic (cum ar fi chirile și obligațiile de întreținere). Reglementarea posibilității acordării ajutorului public judiciar vizează tocmai acele situații în care partea nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale sau a celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale, constituind o garanție a accesului liber la justiție. Aprecierea legalității și temeiniciei cererilor întemeiate pe dispozițiile mai sus citate se realizează de către instanța de judecată în temeiul prerogativelor conferite de Constituție și legi, pe baza probelor care însoțesc aceste cereri.

16. Cu privire la nemulțumirea referitoare la nivelul extrem de redus al veniturilor justițiabilului în considerarea cărora poate fi acordat ajutorul public judiciar, prin Decizia nr. 156 din 17 martie 2022, precitată, paragraful 18, Curtea a subliniat că această reglementare ține de opțiunea legiuitorului, care stabilește atât sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului, cât și criteriile în funcție de care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă.

17. În fine, prin Decizia nr. 264 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 30 martie 2009, Curtea a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă transpunerea în planul legislației interne a Directivei Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE privind îmbunătățirea accesului la justiție în cazul litigiilor transfrontaliere, prin stabilirea de reguli minimale comune referitoare la asistența judiciară acordată în cadrul acestor categorii de cauze. Scopul acestei reglementări este prevăzut la art. 1 și constă în „*asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii*”. În vederea realizării acestui deziderat, legiuitorul a reglementat ajutorul public judiciar ca formă de asistență acordată de stat, în condițiile legii, oricărei persoane fizice, în situația în care aceasta nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale. Prin această reglementare se urmărește asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție, prin stabilirea unor minime și rezonabile condiții.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauzele de față.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Evdalian Claudiu Simoiu în Dosarul nr. 14.383/215/2018/a3 al Judecătoriei Craiova — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 8 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Craiova — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 4 aprilie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind exercitarea, cu caracter temporar, de către
doamna Vasilica-Valentina Robu a funcției publice vacante
din categoria înalților funcționari publici de secretar general
al Casei Naționale de Pensii Publice**

Având în vedere propunerea formulată de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale prin Adresa nr. 340/SBO din 7 august 2023, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/29.434/M.A. din 8 august 2023, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 39.209/2023,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 24 august 2023, doamna Vasilica-Valentina Robu, director general al Direcției generale asigurări sociale, pensii și alte drepturi prevăzute de legi speciale din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Casei Naționale de Pensii Publice pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Mircea Abrudean

București, 24 august 2023.

Nr. 350.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind exercitarea, cu caracter temporar, de către
domnul Teodor-Cătălin Vătafu a funcției publice vacante
din categoria înalților funcționari publici de secretar general
adjunct al Ministerului Muncii și Solidarității Sociale**

Având în vedere propunerea formulată de ministrul muncii și solidarității sociale prin Adresa nr. 369/SBO din 9 august 2023, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/29.580/MA din 9 august 2023, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 38.910/2023,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 2 septembrie 2023, domnul Teodor-Cătălin Vătafu, director gradul II la Direcția relații externe și organizații internaționale din cadrul Direcției generale afaceri europene și relații internaționale, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Muncii și Solidarității Sociale pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Mircea Abrudean

București, 24 august 2023.

Nr. 351.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL JUSTIȚIEI

ORDIN

privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna

Având în vedere prevederile art. 11 alin. (7) și (12) din Hotărârea Guvernului nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu completările ulterioare,

în conformitate cu prevederile art. 2 lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2003, cu modificările și completările ulterioare,

văzând prevederile art. 1 alin. (2) și (3) și ale art. 177 alin. (5) din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 4.183/2022, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare Hotărârea Guvernului nr. 991/2013 privind aprobarea școlarizării anuale a 20 de persoane din Republica Moldova în Școala Națională de Pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor,

în temeiul art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările ulterioare,

ministrul justiției emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului justiției nr. 1.548/C/2017 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 și 554 bis din 13 iulie 2017, și Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 508/2014 privind aprobarea Statutului elevilor Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 707 din 29 septembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul justiției,
Mihai Pașca,
secretar de stat

București, 8 august 2023.
Nr. 1.441/C.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 768 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

★

RECTIFICĂRI

În cuprinsul Legii nr. 222/2023 pentru modificarea și completarea Legii societăților nr. 31/1990, precum și a Legii nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 20 iulie 2023, se fac următoarele rectificări:

— la art. I pct. 6, cu referire la art. 251⁷⁰ alin. (1), în loc de: „(...) art. 251⁶⁹ alin. (6)—(8) (...)” se va citi: „(...) art. 251⁶⁹ alin. (6)—(9) (...)”;

— la art. I pct. 6, cu referire la art. 251⁷³ alin. (2) lit. i), în loc de: „(...) art. 251⁶⁰—251⁷¹.” se va citi: „(...) art. 251⁶⁹—251⁷¹.”

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

